

LOOS

Tysk släkt. Det är oklart om det är ett härkomstbinamn (Looz kommun vid Belgiska Limburg), av subst lås eller av att vara lös. Förmodligen är det något av de bägge senare alternativen, då namnet aldrig skrivs med prepositionen van/de. Förmodligen är ursprunget också i Westfalen, och de senare banden med släkten *Gildehus* samt det gemensamma namnet Werner antyder att de redan under 1200-talet kan ha varit besläktade.

Till Visby torde släkten ha kommit med Werner omkring 1310 och den fanns i staden ännu i slutet av 1400-talet, men tycks inte ha överlevt medeltidens slut.

Tabell 1

GERHARD: Född i Westfalen omkring 1215. Inflyttad till Rostock omkring 1245. Rådman där 1267¹.
Son(?):

ABRAHAM: Född omkring 1245. Barn(?):

Henneke: Född omkring 1275. 1302 i Stralsund².

Gerhard: Född omkring 1275. 130(5) i Lübeck med brodern³.

Werner: Tabell 2.

Tabell 2

WERNER: Son till Henneke(?), tabell 1. Född omkring 1280. 130(5) var han, jämte brodern Gerhard, i skuld till Floreke i Lübeck³. Troligen borgare i Visby omkring 1310-1340. oo(?) N *Merseke*. Barn(?):

Henneke: Född omkring 1310. Han blev 1338 borgare i Stralsund⁴.

Abraham: Född omkring 1315. Borgare i Visby(?) 1342 16/10 då han borgade för Lübeckborgaren Johannes van Munsters lån av 234 mark penningar från brodern Tideman *Loos*⁵. 1344 21/9 lånade han och brodern Tideman gemensamt ut 330 mark penningar till Lübeckborgaren Andreas van Rostok⁶.

Tideman: Tabell 3.

Wenemar: Tabell 4.

Dotter: Född omkring 1310. oo(?) Gotskalk *Glodervelt*.

Tabell 3

TIDEMAN: Son till Werner(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1315. Visbyborgare 1340, in misericordia domini, då Lübeckborgarna Johannes van Munster och Johannes Perceval av honom och en Johannes Rust lånade 95 mark silver (NStB I 389:9). 1342 16/10 var Lübeckborgaren Johannes van Munster skyldig honom 234 mark penningar (NStB I 434:4). Samma år i varuförluster i Brügge (HR III 240:3). 1344 21/9 lånade han och brodern Abraham gemensamt ut 330 mark penningar till Lübeckborgaren Andreas van Rostok (NStB I 474:6). Rådman i Visby 1353 29/9 då Hake Hildebrandsson, rådman i Lund, och Peter Henriksson, borgare därstädes, intygade att Tideman Loos i Öresund berövats varor på Tideman Droskes skepp av köpmän från Kampen, trots att då rådde stillestånd mellan Sverige och nämnda stad (UBL III 181, DS VI 4955). 10/10 bad Visbyrådet Lübeckrådet att vara Loos behjälplig för att återfå de rövade varorna (UBL III 182, DS VI 4958). 28/10 intygade Lundarådet att varorna rövats av Kampenköpmän under stilleståndet mellan kung Magnus Eriksson och staden Kampen (UBL III 183, DS VI 4963). Detsamma intygade 4/11 Anund Hatter, fogde på Öland (UBL III 184), riddaren Nils Turesson 7/11 (UBL III 185), Essenrådet 1354 1/1 (UBL III 190, DS VI 4989) och slutligen även hertig Albrekt av Mecklenburg 1354 27/1 (UBL III 192, DS VI 4995). 1354 15/8 var Lübeckborgaren Bernhard Pepersak skyldig honom 392 mark penningar (NStB 655:8). Samma år, 29/8, var Werner Vredeland skyldig honom 430 mark penningar (NStB I 656:4). 1355 15/7 borgade han för Lübeckborgarna Johannes Paternostermaker och Tideke Ekhorst, att dessa skulle betala tillbaka sitt lån av Werner *Glodervelt* (NStB I 685:4). Samma år, 22/8, var Werner Vredeland skyldig honom 600 mark penningar (NStB I 689:5) och 17/9 var han själv skyldig Bernhard van *Dulmen* 240 mark penningar (NStB I 692:2). Förmodligen är han avgången ur Visbyrådet efter ämbetsåret 1355-1356 och överflyttad till Lübeck då flera penningtransaktioner vidtar 1356 15/7 (NStB I 721:3). Därefter omtalas han ofta i sin nya hemstad fram t o m 1367 (NStB I 738:2, 738:3, 738:4, 885:4, 797:4, 812:1, 829:5, 848:7, 862:5, 863:2, 884:8, NStB II 70:3, 94:8, Jac-Q s 538, Hs 771 p 121, 156, LBM II 698, 807, StALüb Livonica-Estonica 84, HR III 240 4c). Han avled tydligen i pesten 1368, före 20/9 (StALüb Livonica-Estonica 92). oo Anna, dotter till Wenemar van *Essen*. Barn:

Wenemar: Född omkring 1356. 1364 14/2 i faderns testamente²³ och 1367 14/10 i systemns²⁴. Minderårig (ej fyllda 15 år) ännu 1370 21/4²⁵. Borgare i Lübeck 1373-1403²⁶. oo 1387 Alheid, änka efter Lübeckborgaren Herman Berkhof²⁷.

Tideke/Tideman/Tidrik: Född omkring 1360. I Lübeck 1364-1387²⁸. 1402-1412 var han

Johanniterriddare²⁹.

Albrekt: Född omkring 1360. I faderns testamente 1364 14/2²³. Han har avlidit som barn, före 1367 14/10, då han inte är medtagen i systemens testamente²⁴.

heseke/helenborg: Född omkring 1345. I Lübeck 1364-1369³⁰. oo ca 1365 Arnold *Provest*, efter vilken hon var änka redan 1368³¹.

Christina: Född omkring 1345. I Lübeck 1364-1367³². I Stralsund 1394-1395³³. Hon var avliden 1402³⁴. oo Albert *Gildehus*.

Anna: Född omkring 1350. I Lübeck 1364 14/2³⁵. I kloster 1367³⁶.

Telseke/Telse/Elisabet: Född omkring 1350. I Lübeck 1364-1395³⁷. oo före 1375 Lübeckborgaren Bertold Kerkring³⁸.

Greteke: Född omkring 1355. I Lübeck 1364 14/2³⁵. I kloster 1367³⁶.

Tabell 4

WENEMAR: Son till Werner(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1320. Borgare där 1358 1/9 då brodern Tideman utsåg honom till ersättare för de ordinarie verkställarna i sitt testamente³⁹. Samma år i Reval⁴⁰. Son(?):

TIDEMAN/TIDERE: Född i Visby omkring 1345. Visbyborgare(?) då han 1374 ca 9/6 övertog ett hus i Reval, på "Plateam Sanctimonialum", av Revalrådsmannen Johannes van Molen, och i vilket hus den sistnämnde behöll en årlig ränta, värd 30 mark rigiskt, för vilken Tideman årligen skulle betala 2 mark rigiskt⁴¹. Samma hus, med ränta, överlät Tideman i sin tur redan 1375 19/1 till Pael Monnik⁴². 1381 13/11 utfärdade han ett skuldbrev till Dorpatborgaren Godeke Pekil, för köpvärdet på 12 läster sill⁴³. Han var medlem i Zirkelkompaniet och avled före 1429 22/5⁴⁴. Barn(?):

Wenemar: Född omkring 1375.

Herman: Tabell 5.

Henrik: Född omkring 1390/1395. Han skrevs in vid universitetet i Leipzig 1413⁴⁵.

Tabell 5

HERMAN: Son till Tideman(?), tabell 4. Född i Visby omkring 1380. Han avled 1440 14/9 och begravdes i S:t Per⁴⁶. Barn(?):

Henrik: Tabell 6.

Marcus: Tabell 8.

Jacob: Född omkring 1415. Borgare i Stralsund 1450-1451⁴⁷.

Tabell 6

HENRIK: Son till Herman(?), tabell 5. Född i Visby omkring 1405. Borgare där ca 1430-1465. Barn(?):

Caspar: Född omkring 1435. Han skrevs in vid universitetet i Rostock 1455 23/4⁴⁸. 1456 erhöll han bacchalaureus-graden⁴⁹.

Herman: Tabell 7.

Tabell 7

HERMAN: Son till Henrik(?), tabell 6. Född omkring 1440. Borgare i Visby ca 1465-1500. Troligen var hans hustru den *Tale* Loes som 1485 7/11 erhöll 2 mark för 2 läster korn som hon mälat på Visborg slott⁵⁰. Samma summa, för samma arbete, erhöll hon också där 1487 3/2⁵¹. Barn(?):

Hans: Född omkring 1470. 1505 20/10 "liggare" i Stockholm tillsammans med Hans Borgemester, då de varit testamentsverkställare för den avlidne Henrik Hertzefelt, vilkens efterlämnade gods, ägodelar och stenhus i Stockholm Henrik Frese detta datum uppgav sig ha utfått från dem och köpsvennen Peter Herse⁵². 1515 17/3 var han instämnd inför rådhusrätten i Stockholm⁵³.

Tabell 8

MARCUS: Son till Herman(?), tabell 5. Född omkring 1410. Borgare i Reval 1470⁵⁴. Son(?):

Henrik: Född omkring 1340. Rådman i Reval 1485⁵⁵.

Bomärke för Herman Loos, tabell 5, 1440.